

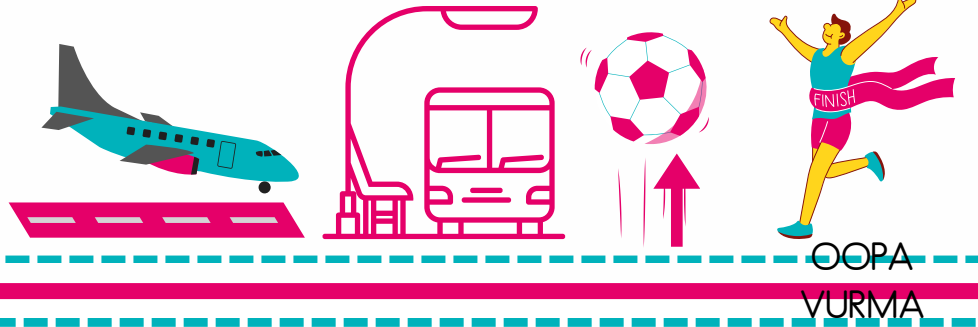

KUVVETİN CİSİMLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

HIZLANDIRICI ETKİSİ

YAVAŞLATICI ETKİSİ

YÖN DEĞİŞTİRİCİ ETKİSİ

ŞEKİL DEĞİŞTİRİCİ ETKİSİ

- Hareketle **aynı yönde** kuvvet uygulandığında kuvvetin hızlandırıcı etkisi ortaya çıkar.
- Kuvvetin hızlandırıcı etkisi duran cismi **hareket ettirir** veya hareket hâlindeki cismin **hızını artırır**.
- Kalkış yapan uçak, duraktan kalkan otobüs, ağaçtan düşen elma, gaza basılan otomobil, yarışa başlayan koşucu örneklerinde kuvvetin hızlandırıcı etkisini görürüz.

- Hareketle **ters yönde** kuvvet uygulandığında kuvvetin yavaşlatıcı etkisi ortaya çıkar.
- Kuvvetin yavaşlatıcı etkisi hareket hâlindeki cismi **yavaşlatır** ya da **durdurur**.
- İniş yapan uçak, durağa yaklaşan otobüs, frenine basılan otomobil, bitiş çizgisine yaklaşan koşucu, havaya atılan top örneklerinde kuvvetin yavaşlatıcı etkisini görürüz.

- Hareket halindeki cisme uygulanan kuvvetin, **cismin hareket yönünü değiştiren** etkisine kuvvetin yön değiştirici etkisi denir.
- Kale direğine çarpıp dönen top, virajı dönen otomobil, bardo topunun başka topa çarpıp yönünü değiştirmesi, yerden seken top örneklerinde kuvvetin yön değiştirici etkisini görürüz.

- Cisme uygulanan sıkma, bükme, germe gibi kuvvetler neticesinde kuvvetin şekil değiştirici etkisini gözlemleriz.
- Kuvvet uygulandıktan sonra cisimlerin şekillerinde değişiklik görülse de bir süre sonra cisimler eski haline döner.
- Kuvvetin etkisi ortadan kalktıktan sonra eski hâline dönen bu cisimlere esnek cisimler denir.
- Yay, paket lastik, sünger esnek cisimlere örnektir.
- Kuvvet uygulandıktan sonra şekli değişse de kuvvet ortadan kalkınca eski haline dönmeyen maddeler esnek olmayan maddelerdir.

